CUMHURİYET SENATOSU TUTANAK DERGİSİ

92 nci Birleşim

14 . 9 . 1976 Salı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I — Gelen kâğıtlar **862**

II — Yoklamalar **862,863**

III — Başkanlık Divanının Genel Kurula sunuşları **863**

1. — Anayasanın 83 ncü maddesi gereğince Millet Meclisinin toplantıya çağrıldığına dair Millet Meclisi Başkanlığının 3 . 9 . 1976 tarih ve 4732 sayılı tezkeresi. (3/855) 863,864

2. — Dışişleri Bakanlığında Birinci Sınıf Orta elçi Adile Ayda'nın Cumhuriyet Senatosu üyeliğine seçildiğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/859) 863:864

3. — Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Adile Ayda'nın, Anayasanın 77 nci maddesi gereğince and içmesi. 864:868

IV. — Sorular ve cevaplar **868**

A) Yazılı sorular ve cevapları *868*

1. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Kemâl Sarıibrahimoğlu'nun, Adana Çimento Fabrikasına dair soru önergesi ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Abdülkerim Doğru'nun yazılı cevabı. (7/579) 868:869

Sayfa

2. — Cumhuriyet Senatosu İçel Üyesi Lûtfi Bilgen'in, Anamur'da bir firmadan satınalınan petrole dair soru önergesi ve Köy İşleri Bakanı Vefa Poyraz'ın yazılı cevabı. (7/580) 869:870

3. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Niyazi Ünsal'ın, Frankfurt Fatih Camii İmamı ve Cami Yaptırma, Yaşatma Derneği Başkanına dair soru önergesi ve Devlet Bakanı Hasan Aksay'ın yazılı cevabı. (7/583) 871

4. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Fethi Çelikbaş'ın, Serbest liman ve bölge konusu üzerindeki çalışmalarına dair soru önergesi ve Gümrük ve Tekel Bakanı Orhan Öztrak'ın yazılı cevabı. (7/589) 871:872

5. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Niyazi Ünsal'ın, Cumhuriyet Gazetesinin 12 . 7 . 1976 günlü okuyucu mektupları sütununda çıkan bir yazıya dair soru önergesi ve İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk'ün yazılı cevabı. (7/590) 872:873

6. — Cumhuriyet Senatosu Burdur Üyesi Ekrem Kabay'ın, Burdur - Yeşilova ilçesinde

Sayfa

çiftçi bir vatandaşın maruz kaldığı haksızlığa dair soru önergesi ve Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı Korkut Özal'ın yazılı cevabı. (7/592) 873:875

7. — Cumhuriyet Senatosu Balıkesir Üyesi Nejat Sarlıcalı'nın, Tariş ile Güneydoğu T. S. Kooperatiflerinin teslim aldıkları zeytinyağı miktarına dair soru önergesi ve Ticaret Bakanı Halil Başol'un yazılı cevabı. (7/593) 875:877

8. — Cumhuriyet Senatosu Siirt Üyesi Süreyya Öner'in, Siirt - Pervari ilçesi Beğendik köyünün yol durumuna dair soru önergesi ve Köy İşleri Bakanı Vefa Poyraz'ın yazılı cevabı. (7/594) 877

9. — Cumhuriyet Senatosu Siirt Üyesi Süreyya Öner'in, Dicle suyu üzerine bir geçit yapılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair soru önergesi ve Köy İşleri Bakanı Vefa Poyraz'ın yazılı cevabı. (7/595) 878

10. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Kemâl Sarıibrahimoğlu'nun, Karsantı «Karaisalı» Belediyesine verilmesi gereken kuyuya dair soru önergesi ve İmar ve İskân Bakanı Nurettin Ok'un yazılı cevabı. (7/600) 878:879

I. — GELEN KÂĞITLAR

Tezkereler

1. — Cumhuriyet Senatosu Kocaeli Üyesi Abdullah Köseoğlu'nun yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi (3/852) (Anayasa ve Adalet Komisyonuna).

2. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Hayri Öner'in yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi (3/853) (Anayasa ve Adalet Komisyonuna).

3. — Cumhuriyet Senatosu Sivas Üyesi Hüseyin Öztürk'ün yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi (3/854) (Anayasa ve Adalet Komisyonuna).

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Başkanvekili Macit Zeren

KÂTİPLER : Mehmet Çamlıca (Kastamonu), Sabahattin Savcı (Diyarbakır)

II. — YOKLAMA

BAŞKAN — 92 nci Birleşim için yoklama yapılacaktır.

(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Değerli arkadaşlarım;

Halen salonda 90 arkadaşımızı tespit edebildik. Bu itibarla bir saat sonra tekrar toplanmak üzere Birleşime ara veriyorum.

Kapanma saati : 15,10

İKİNCİ OTURUM

Açılma saati : 16,13

BAŞKAN — Başkanvekili Macit Zeren

KÂTİPLER : Mehmet Çamlıca (Kastamonu), Sabahattin Savcı (Diyarbakır)

II. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır.

(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Sonradan gelen sayın üye var mı efendim?.. Yok. Yoklama işlemi bitmiştir...

100 arkadaşımız mevcut. Fevkalâde toplantı sebebiyle vaki olan bu 92 nci Birleşimi açıyorum.

III. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Anayasanın 83 ncü maddesi gereğince Millet Meclisinin toplantıya çağrıldığına dair Millet Meclisi Başkanlığının 3 . 9 . 1976 tarih ve 4732 sayılı tezkeresi. (3/855)

BAŞKAN — Gündemimizdeki konu, Anayasanın 83 ncü maddesi gereğince Millet Meclisinin toplantıya çağrıldığına dair Millet Meclisi Başkanlığının 3 . 9 . 1976 tarih ve 4732 sayılı tezkeresidir: Okutuyorum efendim.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kuruluş ve yargılama usulleri hakkındaki kanun teklifini görüşmek için, yeter sayıda milletvekilinin istemi üzerine, Anayasanın 83 ncü ve İçtüzüğün 7 nci maddeleri gereğince, Millet Meclisi, 14 Eylül 1976 Salı günü saat 15.00 de toplantıya çağrılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla,

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

SIRRI ATALAY (Kars) — Sayın Başkan...

BAŞKAN — Ekleri de okutuyorum efendim.

Millet Meclisi Başkanlığına

«Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri» hakkındaki 26 . 6 . 1973 tarihli, 1773 sayılı Kanun, Anayasa Mahkemesi tarafından usul yönünden iptal edilmişti. İptal hükmü, 11 Ekim 1976 günü yürürlüğe girecektir.

Anayasamızın 136 ncı maddesinin emri olan ve 1773 sayılı Kanunla kurulmuş bulunan Devlet Güvenlik Mahkemelerinin, Devletin bütünlüğü, hür demokratik düzen ve Cumhuriyet aleyhine işlenen suçlar hakkındaki çok önemli olan görevlerine devamları, bu kanunda Başkanlığa verilmiş bulunan kanun tekliflerinin bir an önce Meclislerde görüşülüp kanunlaşması ile mümkün olacaktır.

Bu nedenlerle, söz konusu kanun teklifinin görüşülmesi için, Anayasamızın 83 ncü ve Millet Meclisi İçtüzüğünün 7 nci maddesi gereğince Millet Meclisinin olağanüstü toplantıya çağrılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Not : Meclislerin toplanması tarihinden itibaren, 11 Ekim 1976'ya kadar Millet Meclisi ve Senatoda kanunun müzakeresine zaman ayırabilmek ve bugünden itibaren yurt dışında ve içinde bulunan bütün Parlamenterlere duyurabilme zamanını kazanabilmek için olaganüstü toplantının, 14 Eylül 1976 Salı günü yapılmasını uygun mütalaa ettiğimizi yüksek Başkanlığınızın tensip ve takdirlerine arz ederiz.

Millet Meclisi A.P. Grup Başkanvekili	Millet Meclisi M.S.P. Grup Başkanvekili
Oğuz Aygün	Şevket Kazan
(İmza)	ve 142 arkadaşı (İmza)

BAŞKAN — Efendim, tezkereyi okuttum. Sayın Atalay'ı ve Sayın Niyazi Ünsal'ı da söz sırasına kaydettim.

2. — Dışişleri Bakanlığında Birinci Sınıf Orta Elçi Adile Ayda'nın Cumhuriyet Senatosu üyeliğine seçildiğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/859)

BAŞKAN — Ancak, daha evvel yapacağımız bir muamele var; tezkereyi okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İlgi : 13 Temmuz 1976 gün ve 3986 sayılı yazınız.

İstifa ettiği ilgili yazınızla bildirilmiş olan Naim Talû'dan boşalan üyeliğe, Dışişleri Bakanlığında Birinci Sınıf Orta Elçi Adile Ayda'nın seçilmiş olduğunu arz ederim.

Fahri S. Korutürk
Cumhurbaşkanı

3. — Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Adile Ayda'nın Anayasanın 77 nci maddesi gereğince and içmesi.

BAŞKAN — Sayın Adile Ayda hanım efendiyi yemin için kürsüye davet ediyorum. (Alkışlar)

(Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Adile Ayda, Anayasanın 77 nci maddesi gereğince and içti.) (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Aramıza katılan yeni arkadaşımız Sayın Adile Ayda hanımefendiye bu yeni görev hayatında başarılar diliyorum.

1. — Anayasanın 83 ncü maddesi gereğince Millet Meclisinin toplantıya çağrıldığına dair Millet Meclisi Başkanlığının 3.9.1976 tarih ve 4732 sayılı tezkeresi. (3/855) (Devam)

BAŞKAN — Sayın Atalay, söz mü istemiştiniz efendim?

SIRRI ATALAY (Kars) — Evet efendim.

BAŞKAN — Neye dair efendim, sözünüz?

SIRRI ATALAY (Kars) — Olağanüstü toplantı için yapılan müracaat ve verilen önergenin Anayasanın 83 ncü maddesine aykırı olduğu ve toplantının hukuka aykırı olarak yapıldığı yönünde izin verirseniz söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

SIRRI ATALAY (Kars) — Sayın Başkan;

Türkiye Büyük Millet Meclisinin iki kanadını olağanüstü toplantıya çağırmayı sağlamak üzere A.P. Grup Başkanvekili ile Millî Selâmet Partisi Grup Başkanvekillerinin müştereken 3 Eylül 1976 günü Millet Meclisi Başkanlığına vermiş oldukları önerge Anayasanın 83 ncü maddesine aykırı bulunmaktadır.

Önergenin birinci paragrafında olağanüstü toplantıyı isteyenler yasa tekliflerinden bahsetmekte; son paragrafında ise (okunduğu şekli ile aynen) «yasa teklifinin» denilmektedir. Sadece önergedeki bu ifade bile, önergeyi vermiş olanların meseleyi hangi ciddî ölçüde, hangi hukuk kurallarına uygun olarak vermiş olduğunu göstermektedir.

Devlet Güvenlik Mahkemeleri ile ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan ve komisyonlarda henüz bir karara bağlanmayan dört adet teklif bulunmaktadır. Bu dört adet tekliften hangisini görüşmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisinin iki kanadından biri olan Millet Meclisi ve Anayasa gereği olarak da (83 ncü maddeye göre) Cumhuriyet Senatosu toplanmış olacaktır? Çünkü, Anayasanın 83 ncü maddesine göre bir konuyu görüşmek üzere tadilde bulunan yasama organlarının toplanması mümkündür. Önergede de belirtildiği gibi, dört adet yasa teklifi bulunmakta, oysa önerge bir teklifin görüşülmesini istemektedir. Bu dört tekliften hangisinin olduğu tasrih edilmediğine göre, Millet Meclisinin toplanıp toplanmayacağı Cumhuriyet Senatosunu ilgilendirmez; ama yasaya uygun olarak bir teklif üzerine ancak bir Meclis toplandığı takdirde, diğer Meclisin toplanması iktiza eder.

Böylesine hukuk dışı, böylesine mevcut geleneklere aykırı bir talep üzerine yasama meclislerinin toplanma olanağı mevcut değildir. Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisinin Anayasaya aykırı bir toplantı ile yapacakları bütün işlemler iptale maruzdur, meşrutiyetsizliğe uğramış durumdadır şu andan itibaren; çünkü, hukuk dışı bir toplantıdır, Anayasaya aykırı bir toplantıdır. Anayasaya aykırı bir toplantıyı, Devlet Güvenlik Mahkemeleri için bir yasa çıkarmak bahanesiyle meydana getirme, bir nevi hukuku ihlâldir. Şu anda MC yi destekleyen siyasî partiler ve onların destekleyicisi olan oylar, hukuk dışı bir davranış içindedirler.

Dört tekliften hangisi görüşülecektir? Çünkü, önerge okundu; önergede açık ve kesin olarak «yasa teklifinin görüşülmesi» diyor. Oysa dört tane teklif vardır; çünkü tertibi hazırlayanlar biliyorlar. 83 ncü maddeye göre, Cumhuriyet Senatosu Başkanına Cumhuriyet Halk Partisinden gelen tekliflerde çeşitlidir, birden fazladır, görüşülemez, düzeltin» denmektedir. Bu oyun, bu tertip bilinmektedir. O halde tertip neyi yapacaktır? Başlangıçta, mevcut olan, komisyonlarda olan yasalardan bahsedecek; ama sonucu bir teklife bağlayacaktır. Gerçi, MC'den ve onu meydana getiren siyasî partiden ciddî ve hukuka bağlı hiçbir şey beklenmez; ama hiç olmazsa Yasama Meclislerini toplantıya çağırabilmek için ciddî olunuz, hukuka bağlı ve saygılı olunuz ve böylesine olağanüstü bir toplantıya çağırırken hiç olmazsa hukuka riayet ediniz ve bir hukuk anlayışı içerisinde olunuz.

Şimdi soruyorum; önergeyi işleme koymak üzere veren gruplardan ve MC'den: Açık; birinci paragrafta «Yasa teklifleri» diyeceksiniz, son paragrafta, bir yasa teklifinin görüşülmesini isteyeceksiniz...

İki Meclis, yani Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi dört yasa teklifinden hangisini görüşmek üzere toplanmış bulunuyor? Hangi teklifi?.. Dört yasa teklifi mevcut, ama sonunda bir teklifin görüşülmesi isteniyor. Böylesine tezat ve böylesine perişan bir istem içerisinde 1976 yılında, demokratik hayatın bu ilerlemiş bir zaman çerçevesi içerisinde hangi ciddiyet içerisinde toplanmış bulunuyoruz? Gerçekten, bu tutumu ibretle seyretmek mümkündür.

Sayın Başkan;

Şu andan itibaren, Sayın Adile Ayda'nın yemininden itibaren, Cumhuriyet Senatosunun bu önergelerle yapacağı tüm işlemler hukuk dışıdır, yasa dışıdır, Anayasaya aykırıdır. Bu vesile sizi elbette ki başbaşa bırakacak değiliz. Vebali evvelâ tespit edeceğiz, yasalar dışında yapmış olduğunuz bütün işlemlerde olduğu gibi, sizi hukuk dışı işlemlere devamdan alıkoymaya çalışacağız, ama MC gözü kararmış bir zihniyet içerisinde seçimler öncesinde Türkiye'de bir terör sistemini sahneye koyabilmek için...

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Boşuna çabalama, olmaz.

SIRRI ATALAY (Devamla) — Bir zor rejimini getirmek, bir iftira, vatandaşı sindirme rejimini getirmek üzere son ümit olarak ekonomik sıkıntıları unutarak, Türkiye'nin bir başından öbür başına çekilen ıstırapları, dökülen göz yaşlarını ve emeğin heba olmasını bir yana iterek, sadece hapishanelerden ve hürriyetler üzerine konacak ipoteklerden umut besleyip bazı neticeler almak üzere bu çabaya girişmiş bulunmaktadır; ama kaç iktidar, kaç çoğunluk böylesine hukuk dışı hukuka aykırı eylemlerden medet ummuştur?..

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Çok dinledik bunları.

SIRRI ATALAY (Devamla) — Hatırlarım, 1960 yılının ilk aylarında «Sigara içiyor» diye bir parti binasına girenler tevkif edilmiştir. Gerçek şu : Çalımlı olarak, vatandaş parti binasına girerken sigara içmiştir. Tevkif sebebi... Böylesine bir zihniyet içerisinden Tahkikat Encümenleri niteliğinde Devlet Güvenlik Mahkemelerini yeniden ihdas veyahut mevcutlarını idame için yapılmış olan bu gayretlerin, hiç olmazsa yapılışında hukuka riayet edin. Yapılışında meşruiyet içerisinde bulunan ve hiç olmazsa ciddî bir önergeyle Meclisleri olağanüstü toplantıya çağırın.

Sayın Başkan;

Sayın Ayda'nın yemin işleminden sonra yapılacak bütün işlemlerin hukuk dışı, Anayasaya aykırı ve meşruiyetsizliğe uğramış olduğunu açıkça ifade etmek isterim.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Kendi konuşması dahil mi efendim buna?

SIRRI ATALAY (Devamla) — Ve bilesiniz ki, er geç bu ülkede yapılan bütün haksızlıkların, meşruiyetsizliğe uğramış bütün davranışların hesabını sorabilecek yürekli insanlar vardır bu ülkede.

NAZIM İNEBEYLİ (Sinop) — Sizde var mı o yürek?

BAŞKAN — Sayın Ünsal, ne hakkında görüşeceksiniz efendim?

NİYAZİ ÜNSAL (Erzincan) — Bu çağırının usulsüzlüğü ve usul üzerinde görüşeceğim.

SAMİ TURAN (Kayseri) — Sayın Başkan, usul hakkında müzakere mi açtınız efendim?

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Bir lehinde, bir aleyhinde olacak efendim.

BAŞKAN — Hayır efendim, usule dair söz istediler. Toplantının usulsüz yapıldığına dair söz istediler, o itibarla kendilerine söz verdim. Bir sayın üye konuştu, bir teklif getirmedi, sadece bir görüş tespiti, tescili yapmış oldular sanıyorum. Farklı bir şey olmadığına göre, izin veriniz bugün...

NİYAZİ ÜNSAL (Erzincan) — Usul hakkında ben de farklı teklifler önereceğim Sayın Başkan. önemli bir gündür. bu.

BAŞKAN — Aslında bu toplantının usulsüz olduğuna dair bir teklifi burada görüşmek mümkün değildir.

NİYAZİ ÜNSAL (Erzincan) — Bir başka toplantı...

BAŞKAN — Millet Meclisine vaki olmuştur teklif.

NİYAZİ ÜNSAL (Erzincan) — Sayın Başkan, bir çağrı söz konusudur, bir toplantı söz konusudur.

BAŞKAN — 83 ncü maddeyi okuyayım mı efendim?

NİYAZİ ÜNSAL (Erzincan) — 83 ncü maddeyi de okudum ben efendim.

BAŞKAN — 83 ncü maddeyi, lütfediniz bir defa ben okuyayım efendim.

NİYAZİ ÜNSAL (Erzincan) — Ben okudum efendim, bana okuyacaksanız okumayın.

BAŞKAN — Zatıâlinize okumuyorum.

NİYAZİ ÜNSAL (Erzincan) — Bir toplantı var usulsüz ve bu toplantının usulsüzlüğü üzerinde söz istiyorum.

BAŞKAN — Sizi ve beni dinleyen sayın üyelere ve daima bu kürsüye kulağını vermiş olan Büyük Türk Milletine okuyorum.

NİYAZİ ÜNSAL (Erzincan) — Buyurun efendim.

BAŞKAN — Burada konuşmalarımız ikimizin arasında cereyan etmez, takdir buyurursunuz.

«Madde 83. — Türkiye Büyük Millet Meclisi, her yıl Kasım ayının ilk günü kendiliğinden toplanır.

Türkiye Büyük Milet Meclisi yılda en çok beş ay tatil yapabilir, Meclisler aynı zamanda tatile girerler.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, araverme veya tatil sırasında, doğrudan doğruya veya Bakanlar Kurulunun istemi üzerine, Cumhurbaşkanınca toplantıya çağrılır. Meclis Başkanları da, kendi Meclislerini doğrudan doğruya veya üyelerinin beşte birinin istemi üzerine toplantıya çağırırlar.

Meclislerden biri toplantıya çağırılınca, diğeri kendiliğinden toplanır.

Araverme veya tatil sırasında toplantıya çağırılan Meclisler, önce, bu toplantıyı gerektiren konu üzerinde görüşme yaparlar.»

Şimdi burada altını çizmek istediğim husus; «Meclis Başkanları da, kendi Meclislerini doğrudan doğruya veya üyelerinin beşte birinin istemi üzerine toplantıya çağırırlar.

Meclislerden biri toplantıya çağırılınca, diğeri kendiliğinden toplanır» hususudur.

Şimdi, toplanma istemi gerekli sayıyı da üzerinde toplayan bir önerge ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına değil, Millet Meclisi Başkanlığına verilmiştir ve Millet Meclisi şüphesiz ki bunun usule uygun olup olmadığı hususunu tezekkür etmiş ve ondan sonra davetini yapmıştır.

Şimdi buraya dair olan usul hatası şayet var ise..

NİYAZİ ÜNSAL (Erzincan) — Var efendim.

BAŞKAN — Onun mercii biz değiliz. Biz, kendimizi Anayasa Mahkemesinin yerine de ikame edemeyiz. Ancak, bizi ilgilendiren husus, «Meclislerden biri toplantıya çağırılınca, diğeri kendiliğinden toplanır» hususudur. Meclis çağırılmıştır, halen toplantıdadır. Bu sebeple şu fıkra hükmüne uyarak; yani «Meclislerden biri toplantıya çağırılınca, diğeri de kendiliğinden toplanır.» emrine uyarak bu toplantıyı icra etmiş oluyoruz.

Bu itibarla vaki tekliflerinizin görüşme yeri burası değildir. Mamafih, buyurunuz görüşünüz.

NİYAZİ ÜNSAL (Erzincan) — Sayın Başkan, sayın üyeler;

Meclisler olağandışı bir toplantıya çağrılmıştır. Konu henüz bizim gündemimize gelmese de durumun tartışılması, toplantı nedeninin ele alınması ve olağandışı toplantıyı gerektiren bir nedenin burada bilinmesi gerekir.

Meclislerin olağandışı bir toplantıya çağrılması, ülkede olağandışı bir durumun varlığını gösterir, olağandışı bir durumun olduğunu gösterir. Toplantıya çağırıda ve çağırıya esas olan teklifte böyle bir durumun varlığından söz edilmemektedir; ama her nasılsa böyle bir toplantıya karar verilmiştir. Bizce bu çağırı usulsüz yapılmıştır, usulsüz yapılan bir çağırı üzerine de Meclisler toplantı yapmıştır. O halde, öncelikle bu konunun üzerinde durmamız gerekir, olağandışı durumun bilinmesi gerekir. Meclisleri olağandışı toplantıya getiren hal nedir? Bunu bilmeliyiz. Meclisleri toplantıya çağıranlar ve bu konuda öneride bulunanlar bu durumu açıklamamışlardır.

Sayın senatörler;

Öyle bir konu üzerinde çalışma yapacağız ki, eğer gündeme girerse öyle bir konu üzerinde duracağız ki, iki Meclisli bir Anayasa kurumunun yaptığı bir işlem, Anayasa Mahkemesince iptal edilmiştir. İptal edilen ve yanlışlığı Anayasa Mahkemesince kanıtlanan bir konu üzerinde çalışacağız. Bu nedenle böyle bir konuyu gerek usul yönünden, gerekse esas yönünden biraz üzerinde dura dura incelemeliyiz. Bundan önce bu konuları ele alırken, konunun önemine göre hareket edilmediği, yapılan şu iptal kararıyle de ortaya çıkmaktadır. O halde durunuz; bu konu yönü de iyiden iyiye ele alınsın.

Bir Meclis toplanıyor; hangi nedenle ve bu neden ne zaman vuku bulmuştur? Bunlar bilinmeden, bunları ortaya koymadan kimse Meclisleri toplayamaz. Olağanüstü bir toplantıya bir Meclisi çağırabilmek için, ülkede olağanüstü bir halin vuku bulması ve o anda o halin yaşanması gerekir. Önergede bulunan, önergede sözü edilen yasa tekliflerinin kapsamı bugün değil, çok öncelerden beri ülkede yaşanan bir durumdur. Hangi değişkenler Meclisleri olağanüstü bir toplantıya bu şekilde çağırmaktadır? Bugüne kadar birkaç kez Meclisler olağandışı toplantıya çağırılmıştır. Bunların hepsinde ülke bütünlüğünü, Devlet güvenliğini ilgilendiren konular ortada vardı. Bir savaş durumu söz konusu idi. Şimdi ortada bir, ko-

münistlik edebiyatından başka ne vardır? Devlet Güvenlik Mahkemeleri ile ilgili Yasa 11 Ekim 1975'te iptal edilmiştir. O günden bugüne kadar susacaksın, işi parti içi pazarlıklara dökeceksin; sıkıştığın zaman da partileri ve Meclisi olağandışı bir çağrı ile karşı karşıya bulunduracaksın.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Sayın Başkanım, konuyu müzakere etmiyoruz ki...

BAŞKAN — Sayın Ünsal, ben zatıâlinize usul üzerinde görüşmek için söz verdim.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Ben usul üzerinde konuşuyorum efendim.

BAŞKAN — Usulle hiç alâkası yok söylediğiniz sözün.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Nedir bunlar?

BAŞKAN — Söylediğiniz husus Devlet Güvenlik Mahkemelerinin lüzumuna veya ademi lüzumuna dairdir. Şüphesiz bunları da söyleyeceksiniz; ama...

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Evet onları söylüyorum.

BAŞKAN — Ama henüz bu tasarı önümüze gelmedi.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Ben tasarı üzerinde konuşmuyorum; tasarının varlığını bile kabul etmiyorum. Ben toplantının üzerinde duruyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Toplantının neden hukuka aykırı olduğunu izah etmeniz lâzım gelir.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — İşte ben de onu söylüyorum. Bu toplantı usulsüzdür. Çünkü, önergede neden belli edilmemiştir. Hangi olağandışı, olağanüstü durum karşısında Meclislerin toplantıya çağırıldığı belirtilmemiştir.

Sayın Başkan, eğer biz böylesine nedenlerle, böylesine çağırılarla bu Meclisleri toplayacak olursak, ülkede öyle önemli konular var ki, ülkede öylesine güncel meseleler var ki o önergede belirtilenden çok önceye geçerler.

BAŞKAN — O da ayrı bir konu Sayın Ünsal.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Hırsızlıkların, yolsuzlukların listesi ülkede boyları aşmıştır.

BAŞKAN — Sayın Ünsal, sadede gelmeniz için sözünüzü maalesef kesmek zorunda kalacağım için üzülüyorum. Lütfediniz sadede geliniz.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Sayın Başkan, bir toplantı açılıyor. Ben bu toplantının açılışı, usulsüzlüğü üzerinde duruyorum.

BAŞKAN — Neden usulsüzdür; Tüzüğün neresine, yasanın neresine aykırıdır? Bunu lütfen izah ediniz.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Anayasanın 83 ncü maddesindeki olağanüstü çağırılar, Tüzüğün 7 nci maddesindeki olağanüstü çağırılar olağanüstü bir durumun varlığı anında yapılabilir. Böyle bir durum olmadıkça her isteyen 1/5 imzayı toplayarak Meclisleri bu Anayasaya göre toplantıya çağıramaz. Burası usulsüzdür. Eğer Meclisler böyle 1/5 imzalarla toplantıya çağırılırsa, ileride bu Meclise kötü bir emsal teşkil eder. Biz bunu belirtmek için, bunu söylemek için söz aldık.

Tekrar ediyorum; toplantıya çağırı nedeni ve böyle bir toplantı için İçtüzüğün ve Anayasanın aradığı şartlar mevcut değildir. Bu nedenle bu görüşme açılamaz. Teklif hem usul yönünden, hem de esas yönünden sakattır. Meclis Başkanlığı böylesine bir çağırıyı işleme koymuş, usulsüz olarak da Meclisleri toplantıya çağırmıştır. Bunun altını çize çize söylüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Ucuzal, usule uygunluğunu söyleyeceksiniz değil mi?

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Evet.

BAŞKAN — Buyurunuz.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Anayasanın 83 ncü maddesi hükmüne dayanılarak Millet Meclisinin bir grupuna mensup ve sonra da diğer gruplardan olmak üzere 1/5'i aşan nispette imzalarla Millet Meclisinin toplantısı talep edilmiş, Sayın Millet Meclisi Başkanımız da kendisine tevdi edilen önergeyi tetkik etmiş ve bugün bildiğiniz gibi Millet Meclisi toplanmıştır. Usule uygun mudur, değil midir, Anayasaya uygun mudur, değil midir, hukuk içi midir, hukuk dışı mıdır bunu her halde, her halde değil Sayın Millet Meclisi Başkanı incelemiştir ve böylece önergenin verildiği tarihten itibaren de 10 günden bu tarafa Türk kamuoyunda, TRT'de ve bütün Basın organlarında yapılan davet neşredilerek Yüce Meclisler bugün toplantıya başlamıştır.

Değerli arkadaşlarım;

Bu olağanüstü toplantı önergesinin veya toplantının hukuk dışı olduğu yolunda ileri sürülen fikirlere yüce huzurunuzda yer vermemek gerekir, kanaatim o. şayet bu önerge Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına verilerek, daveti Cumhuriyet Senatosunun Başkanı yapmış olsaydı, benden önce konuşan her iki arkadaşımın, yine Anayasanın hükmüne dayanarak gelip burada hukuka uygundu, değildi şeklinde görüşlerini beyan etmeye hakları vardı.

Şimdi, o Meclisin Başkanlığına tevdi edilen önerge sadece ittilalnıza sunulmak üzere burada okunmuştur. Yoksa, okunan önerge üzerinde müzakere açarak Yüce Heyetinizi meşgul eetmeye hukuken imkân yoktur.

«Konusu belli değil.» deniyor. Arkadaşlar, konu belli, bunu bilmeyen Türkiye'de tek vatandaş kalmadı. Teklif dörtte olur, ondörtte olur. Netice, Anayasa Mahkemesi tarafından usul yönünden, şekil yönünden iptal edilen Devlet Güvenlik Mahkemeleri Kuruluş ve Çalışmasına dair Kanunun 11 Ekim 1975 tarihinden itibaren iptal edilişi sebebiyle yeniden verilen müddet içerisinde o şekil noksanını ortadan kaldırmak suretiyle kanunun kabul edilişidir. Ondörtte olur.. Konu bir arkadaşlar, muhtelif teklifler olur; ama bir şeyi inşa etmek için Devlet Güvenlik Mahkemeleri Kuruluş Kanunu, falan mahkeme kuruluş kanunu, filan mahkeme kuruluş kanunu diye bir şey yok ki orta yerde. Geliyor sayın arkadaşım burada efendim tahkikat encümenleri, ekseriyetler..

Kimi tehdit ediyorsunuz değerli arkadaşlarım? Bu tehdide mütedair sözlerinizi şu Meclis, şu çatı binlerce defa dinledi. Gelin bu tutumunuzdan vazgeçin de, bu memleketin, bu milletin neye ihtiyacı varsa onu yapalım. Efendim, hukuk dışı toplantı. Olağan dışı haller var memlekette, ne bulduysanız önerge haline getirdiniz, yüzlerce komisyon kurdurdunuz bilmiyorum bugüne kadar neyi tespit ettiniz? Yolsuzluk varsa yine verirsiniz bir önerge, yine araştırmalar olur..

SIRR ATALAY (Kars) — Hangi komisyon çalıştı?

ÖMER UCUZAL (Devamla) — Soruşturmalar olur.

BAŞKAN — Sayın Ucuzal, konuşmanız bu toplantının usule uygunluğuna dairdi.

ÖMER UCUZAL (Devamla) — Sanki sizin murakebe yollarınız kapatılmış gibi, sırf bu meseleyi imkân dahiline soktuğunuz anda fırsat bularak bu kürsüye gelip bu sözleri söylemenin bir faydası var mı?

Sayın Başkanım, Millet Meclisi Başkanlığı kendisine tevdi edilen önergeyi tetkik etmiş, Anayasaya ve kendi İçtüzüklerine uygun bulmuş, kendi Meclisini davet etmiştir. Yine Anayasanın 83 ncü maddesindeki hükme dayanarak Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı da bizim Meclisimizi davet etmiştir. Ortada yapılan işlerin hepsi Anayasaya ve İçtüzüğe uygundur. «Hukuk dışı, olağandışı» gibi birtakım tabirlerle tavsiflere kalkmak haksızlık olur kanaatindeyim.

Benim maruzatım bu kadar, saygılar sunarım.

BAŞKAN — Efendim, toplantıyı icap ettiren sebep henüz Meclisten gelmedi. Şu anda da arkadaşlarımızın Meclisteki müzakereleri takip etmek üzere gitmiş olduklarını görüyorum, ekseriyetten de endişem var. Bu itibarla Birleşimi 16 Eylül Perşembe günü saat 15.00'te toplamak üzere kapatıyorum.

Kapanma Saati : 17,05

IV. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Kemâl Sarıibrahimoğlu'nun, Adana Çimento Fabrikasına dair soru önergesi ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Abdülkerim Doğru'nun yazılı cevabı. (7/579)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Sanayi Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygıyla arz ederim. 16 . 6 . 1976

Adana Senatörü
Kemâl Sarıibrahimoğlu

1. — Adana Çimento Fabrikasının bu yıl perakendeci bayilere önceden alacakları malın bedelini peşin olarak yatırma şartını koymak suretiyle perakendecileri zor durumda bıraktığını ve güçlü sermaye sahiplerine bu suretle prim verdiğini bilmektemisiniz?

2. — Adedi 347 rakamını geçen ve bu işten ekmek parası temin eden fakir bayilerin güçlü ve paralı sermaye sahipleri yararına piyasadan silinmesinde bir yarar görmektemisiniz? Değilse bu güne kadar vaki müracaatlara ve neşriyata cevap verilmemesi ve tebir alınmaması esbabı nedir?

3. — Tedbir alınmışsa nelerdir?

T. C.
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 18 . 8 . 1976
Sanayi Dairesi Reisliği
Dosya No. : 13/ÇS - 3 - 926
Eki : 1

Konu : Kemâl Sarıibrahimoğlu'nun soru önergesi Hk.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İlgi : 18 . 6 . 1976 tarih ve 9374, 3921/7-579 sayılı yazınız.

Cumhuriyet Senatosu Adana üyesi Sayın Kemal Sarıibrahimoğlu'nun Adana Çimento Fabrikasından yapılan Çimento satışlarına mütedair soru önergesi hakkında hazırlanan not'un ilişikte sunulduğunu arz ederim.

Abdulkerim Doğru
Sanayi ve Teknoloji Bakanı

Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Sayın Kemal Sarıibrahimoğlu'nun Adana Çimento Fabrikasından yapılan Çimento satışlarına mütedair soru önergesi hakkında not :

1. — Fabrika, istihsal, iç satış ihracatını planlamak için her yıl başında satış şartlarını ilân ederek bütün müşterileri ile satış mukavelesi akdetmekte ve mukavele teminatı almaktadır. Teminat miktarı geçen yıl olduğu gibi 1976 yılı içinde % 5 nispetindedir.

2. — Diğer fabrikalarda olduğu gibi çimento satışları peşindir. Mukavele şartlarına göre aylık çimentonun bedelleri her ayın ilk çimento teslim gününde, aylık tahsisi 100 tona kadar olanlardan tamamı peşin, aylık tahsisi 100 tondan fazla olanlardan 100 er tonluk partiler halinde tahsil edilmektedir.

3. — Fabrika ile mukavele yapmış olan 464 bayi ve imâlatçıdan 177 sinin aylık tahsisi 100 ton veya daha fazla, 152 sinin ayda 50 ton ile 100 ton arasında, 135 nin ayda 50 tonun altındadır.

Aylık çimento teslimat proğramları bilhassa küçük müşterilerin nakit sıkıntısına düşmemeleri için çimento tahsisleri ayda 1 veya 2 seferde teslim edilecek şekilde hazırlanmaktadır. Bu suretle bayilerin büyük bir kısmı parayı fabrikaya yatırdığı gün çimentoyu almış olmaktadırlar.

4. — Mersin'de açılan Çimsa Çimento Fabrikasının Çukurova bölgesine bol miktarda çimento vermesi sebebiyle bu yıl çimento karaborsası tamamen önlenmiştir.

5. — Bu yıl bazı bayiler geçmiş yıllardaki gibi karaborsa yolu ile aşırı kâr sağlıyamadıklarından fabrikaya müracaat ederek, mukavelelerinin feshini ve teminatlarının iadesini istemişlerdir.

Toplamı 38 olan bu bayilerden 15 adedinin aylık tahsisi 100 tonun üzerinde, gerisi de 100 tonun altında bulunmaktadır. Bu müşterileri mağdur etmemek için fabrika, teminatları yakma hakkı olmasına rağmen teminatlarını iade ederek mukavelelerinin feshini kabul etmiştir. Halen 464 bayii ve imâlatçı fabrikaya yaptıkları mukavele esaslarına göre tahsislerini almaya devam etmektedirler.

2. — Cumhuriyet Senatosu İçel Üyesi Lûtfi Bilgen'in, Anamur'da bir firmadan satın alınan petrole dair soru önergesi ve Köy İşleri Bakanı Vefa Poyraz'ın yazılı cevabı. (7/580)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun İçtüzük hükümleri gereğince Köyişleri Bakanı Sayın Vefa Poyraz tarafından cevaplandırılmasına delaletinizi saygıyla rica ederim.

İçel Senatörü
Dr. Lûtfi Bilgen

İçel'in bağlı olduğu Adana Y. S. E. 6 ncı Bölge Müdürlüğünün 1976 yılında kullanılacak akaryakıt bedeline mahsuben, Anamur'da Petrol Ofis Bayii Kâzım Yücelen firmasına 300 000 TL. avans verilip verilmediği hususunda 1976 nın Nisan ayında yönelttiğim yazılı soruya :

Köy İşleri Bakanlığı, Teşkik - Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı çıkışlı 25 . 5 . 1976 tarihli ve 06-04/670-004981 sayılı cevabî yazısında adı geçen firmaya avans olarak para verilmediği, ancak 792 sayılı Koordinasyon Kurulu kararı gereğince alınmış ve 298.680 TL. Kat'i ödeme yapılmış olduğu bildirilmektedir.

İmdi: 1976 Malî Bütçe yılı başladığı günden itibaren alınmış olup kat'i ödemesi yapılan 298 680 TL. lık

petrol satın alımı konusunun aydınlığa kavuşması için aşağıdaki hususatın cevaplandırılması (yazılı olarak) gerekmektedir.

298, 680 TL. lik petrolün adı geçen firmadan :

a — Satın alınma tarihleri, fatura numaraları,

b — Satın alınan petrolün nevi,

c — Satın alınan petrolün miktarı,

d — Satın alınan petrolün para tutarı,

e — Hangi araç veya yol yapım makinesi için verildiği,

f — Nakil aracını kullanan şöför, ya da buldozer - grayder - kompresör vs. operatörünün adı soyadı,

g — Bu makinelerin Anamur'da hangi yolda çalıştığı,

h — Bu müddet zarfında bu makinelerle ve bu kadar akaryakıtla ne kadar yol yapıldığının İçel Y. S. E. yol yapım proğramına ve çalışmalarına karıştırılmadan bir cetvel halinde açıkca yazılı olarak içtüzüğün tanıdığı süreyi geçirmeksizin bildirilmesini rica ederim.

T. C.
Köy İşleri Bakanlığı 3.8.1976
Tetkik ve Plan. Koord. Kur. Bşk. lığı
Sayı : 06-04/965

Konu : Yazılı soru önergesi.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İlgi : 24 . 6 . 1976 gün ve Kan. Müd. 3928-9405/7/580 sayılı yazınız.

Cumhuriyet Senatosu İçel Üyesi Sayın Lûtfi Bilgen tarafından yöneltilen ve ilgide kayıtlı yazınız ekinde Bakanlığımıza intikal ettirilmiş bulunan yazılı soru önergesi incelenmiş olup, istenilen bilgiler ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Vefa Poyraz
Köy İşleri Bakanı

İçel Senatörü Sayın Lûtfi Bilgen'in yazılı soru önergesi cevabı (C. S)

1. 1975 malî yılı içinde İçel ili Anamur ilçesindeki petrol ofisi bayii Kâzım Yücelen'den alınan akaryakıtın cinsi, miktarı, fatura nosu, fatura tarihi ve fatura tutarı aşağıda gösterilmiştir.

Akaryakıtın cinsi	Miktarı	Fatura No.	Fatura tarihi	Fatura tutarı
Motorin	100.000 Lt.	000001	28 . 1 . 1976	238 000 TL.
Benzin	4.000 Lt.	»	»	10 680 TL.
Süpercharget 30 No. motoryağı	4.000 Kg.	»	»	50 000 TL.
			Toplam	298 680 TL.

2. Kullanılan akaryakıt ve motor yağının hangi araç için verildiği ve alanların isimleri Anamur şantiyelerimizde tanzim edilen ve fotokopisi ekli 88 adet «Akaryakıt ve madenî yağ sarf fişi» nde gösterilmiştir.

3. Yukarıda cinsi miktarı ve fatura tutarı belirtilen akaryakıt 1975 ve 1976 malî yılı programında bulunan Anamur ilçesindeki 30 Km. köy yolunun asfalt tek kat sathi kaplaması için lüzumlu mıcır ve fillerin hazırlanmasında, 17 Km. köy yolunun asfalt altı onarımında, 28 Km. tesviyeli köy yolu yapımı ile 60 Km. köy yolunun bakımında sarf edilmiştir.

4. 17 Km. köy yolu asfalt altı onarımı yapılan yollar aşağıdadır;

a) Anamur D. Y. İlt. - Kanlıören - Emirşah - Karadere - Kızılaliler - Ortaköy Nasrettin D. Y. İlt. (11 Km.)

b) Anamur D. Y. İlt. Gürlevik - Sıtmasuyu (6 Km.).

25 Km. Yeni köy yolu yapılan yollar aşağıdadır;

a) Anamur D. Y. İlt. - Gözce - Gülnar hk. (5 Km.)

b) Anamur Ovabaşı - Karaçukur (7 Km.)

c) Anamur - Kükürt - Körpe Mh. (3 Km.)

d) Anamur - Beykonağı - Çamalanı - Derbent - Dereköy - Gülnar hd. (10 Km.)

e) D. Y. İlt. Uçarı (2 Km.)

f) Anamur - Kızılaliler - Ortaköy 1 Km.

Ayrıca bu meyanda 60 Km. tulûndeki köy yolunun normal bakımı yapılmıştır.

5. Söz konusu akaryakıtın temini için adı geçen petrol ofisi bayiine avans verilmemiştir. Tek fatura ile katî ödeme yapılmıştır.

(*) Yazılı cevaba ekli 88 adet fotokopi Kanunlar Müdürlüğündeki dosyasındadır.

3. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Niyazi Ünsal'ın, Frankfurt Fatih Camii İmamı ve Cami Yaptırma, Yaşatma Derneği Başkanına dair soru önergesi ve Devlet Bakanı Hasan Aksay'ın yazılı cevabı. (7/583)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İlişikteki soru önergesinin Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğünün 133 ncü maddesi uyarınca Başbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına ön olmanını saygıyle rica ederim. 21 . 6 . 1976

Niyazi Ünsal
Erzincan Senatörü

Soru nedeni :

Frankfurt Fatih Camii İmamı ve Cami Yaptırma, Yaşatma Derneği Başkanı Mustafa Müftüoğlu'nun Cumhurbaşkanına yazdığı mektup basında yer almıştır. Söz konusu mektupta açıkça şeriatın övüldüğü, Cumhurbaşkanının şeriatçılığa karşı çıktığı için yerildiği ve tehdit edildiği görülmektedir. Değil bir kamu görevlisinin hiç kimsenin cesaret edemeyeceği sözler söylenmektedir Cumhurbaşkanına...

Bu şahıs daha önce de yaptığı konuşmalarda, Atatürk'e ve Cumhuriyet'e karşı olduğunu birçok yerde söylemiştir.

Mayıs 1975'te Millî Selâmet Partisinin Seydişehir halk eğitim salonunda yaptığı toplantıda, 8 Haziran 1975'te Tokat'da yaptığı konuşmalarda, Abdülhamit ve Vahdettin'i övmüş, halkı Atatürk'e ve devrimlere karşı tahrik etmiştir. Bu konuşmalarında, camilerdeki vaızlarında son 50 yılın tarihinin (yalan ve yanlış) yapıldığını öne sürmüş, yeni bir tarih yazılacağını ve gerçeklerin orada yer alacağını söylemiştir.

Yine bu konuşmalarında birçok devrimciyi hainlikle suçlamıştır. Hemen hepsinde, «Söylemek istediğim, fakat söylenmesinde şimdilik sakınca gördüğüm çok şey var ama siz ne demek istediğimi anlarsınız.» diyerek, halkın muhtemel bir cihad'a karşı hazır olmasını istemiştir.

Böylece ilgilinin yaptığı konuşmaları, Cumhurbaşkanına yazdığı mektubun içeriğini ve Frankfurt'ta yaptığı faaliyetleri demokrasimizin geleceği açısından üzerinde durulmaya değer buldum. Bu nedenle de aşağıdaki soruların yanıtını Türkiye Cumhuriyet Hükümetinin Başbakanı olarak sizden almayı zorunlu saydım.

Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğünün 133 ncü maddesi uyarınca yerine getirmenizi rica ederim.

21 . 6 . 1976
Niyazi Ünsal
Erzincan Senatörü

Sorular :

1. Mustafa Müftüoğlu'nun Frankfut Fatih Camii İmamı olduğu doğru mudur? Doğru ise, bu göreve ne zaman getirilmiştir?

2. Mustafa Müftüoğlu'nun basında yer alan Tokat, Seydişehir, Frankfurt konuşmaları ile Cumhurbaşkanına yazdığı mektupta yer alan sözleri üzerinde başlamış bir kovuşturma var mıdır? Varsa ne safhadadır? Yoksa bunun sizce bir nedeni var mıdır?

3. Cumhurbaşkanını tehdit eden, Atatürk'e ve devrimlere dil uzatan bu şeriatçının Adalet Bakanı İsmail Müftüoğlu'nun ağabeyi olduğu söyleniyor. Bu doğru mudur?

T. C.
Devlet Bakanlığı 26.7.1976
Sayı : 2.01/3062

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İlgi : (a) 24 . 6 . 1976 gün ve 7/583 - 9428 sayılı yazınız. (b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkanlığının 5 . 7 . 1976 gün ve 106 - 221/09158 sayılı yazıları.

Erzincan Üyesi Niyazi Ünsal'ın sayın Başbakan'a yönelttiği ve ilgi (b) yazı ile Bakanlığımca cevap verilmesi istenilen yazılı soru önergesindeki konu Diyanet İşleri Başkanlığınca incelettirilmiş ve önergede sözü edilen Mustafa Müftüoğlu'nun Frankfurt Fatih Camii kadrolu İmam - Hatibi olmadığı ve bu göreve Diyanet İşleri Başkanlığınca tayin edilmediği anlaşılmıştır.

Arz ederim.

Hasan Aksay
Devlet Bakanı

4. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Fethi Çelikbaş'ın, Serbest Liman ve bölge konusu üzerindeki çalışmalarına dair soru önergesi ve Gümrük ve Tekel Bakanı Orhan Öztrak'ın yazılı cevabı. (7/589)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Sayın Gümrük ve Tekel Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyrulmasını saygılarımla arz ve rica ederim.

Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye
Prof. Fethi Çelikbaş

1976 yılı Ulaştırma Bakanlığı bütçesinin Bütçe ve Plan Komisyonunda müzakere edildiği 23 Ocak 1976 günü Sayın Bakana serbest liman ve serbest bölge

kurulmasıyle ilgili olarak sorduğum soruya 9 Şubat 1976'da aldığım yazılı cevap aşağıdadır:

«Bilindiği üzere, 1 nci Beş Yıllık Kalkınma Planında» transit ticaretinin gelişmesinde önemli rolü olan serbest bölge veya liman konusu üzerinde durularak elverişli limanlarımızda kurulması için çalışmalar yapılacaktır.

Hususu derpiş edilmiş ve 1963 yılı programı icra planında da bu işin Maliye Bakanlığı ile Bakanlığımızın sorumluluğu altında program devresinde gerçekleştirilmesi öngörülmüştür.

Bu maksatla, Maliye Bakanlığı ile diğer ilgili Bakanlık ve teşekküller temsilcilerinin iştiraki ile Bakanlığımızda kurulan çalışma grupu tarafından hazırlanan «Serbest Liman ve Bölge Kanunu Tasarısı ve gerekçesi» 25 . 6 . 1966 tarih ve MD.5 A/3-404 sayılı yazımızla Başbakanlığa sunulmuş ve bilâhara Devlet Planlama Teşkilâtı tarafından yayınlanan «1966 yılı programı İcra Planı» sayfa (52) 111. Denizyolları paragrafının 2 nci maddesinde yer alan tedbir için Gümrük ve Tekel Bakanlığı sorumlu, diğer ilgili bakanlıklarla Bakanlığımız işbirliği bakımından ilgili daire olarak gösterilmiştir.

Tedbirin sorumlusu olması bakımından gerekli çalışmalara Gümrük ve Tekel Bakanlığınca başlanmıştır.

Bu nedenle, serbest liman ve bölgelerin memleketimizin nerelerinde kurulmasının gerektiği hususu, Gümrük ve Tekel Bakanlığı tarafından ele alınmış Bakanlığımız diğer Bakanlıklar gibi işbirliği yönünden çalışmalara katılmıştır.

Serbest liman ve bölge konusu üzerindeki çalışmalar Gümrük ve Tekel Bakanlığı koordinatörlüğünde devam etmektedir.

1. Halen yürürlükte olan ve Bakanlar Kuruluna yetki veren bu konudaki kanuna göre bugüne kadar serbest liman ve bölge kurulamayışının nedenleri nedir?

2. 1973 yılında Gümrük ve Tekel Bakanlığı sorumluluğunu taşıdığım devrede Bakanlıkta başlatılan çalışmalar ne safhadadır?

3. Memleketimizin kalkınmasında büyük yararı olacak olan bu kuruluşun en geç ne zaman gerçekleştirilebileceği tahmin edilmektedir?

T. C.
Gümrük ve Tekel Bakanlığı 20.8.1976
Gümrükler Genel Müdürlüğü
S. A. S. Şb. Md. 65787/145-2038
Konu : Serbest liman ve bölge konusu Hk.

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliğine
Ankara

İlgi : Kanunlar Müdürlüğü Sözlü 2.7.1976 günlü 9524-3953-7/589 sayılı yazıları :

Cumhuriyet Senatosu Üyesi Fethi Çelikbaş tarafından, Serbest Liman ve Bölge Kanunu üzerinde Bakanlığımızda yapılan çalışmalara dair cevaplandırılması istenilen önerge incelendi;

Türkiye'de Serbest Liman ve Bölge kurulması hakkında ilgili bakanlıklar ve kuruluşlar temsilcileri ile yapılmakta olan toplantılar nihai safhaya gelmiş olup, son olarak 4.8.1976 Çarşamba günü Bakanlığımız Koordinatörlüğünde yapılan toplantıda, Serbest Bölge Nizamnamesi son şeklini almış ve yer seçimi etüdü yapıldıktan sonra neticenin en kısa zamanda Bakanlar Kuruluna sunulması karar altına alınmıştır.

Bilgilerine arz ederim.

Orhan Öztrak
Gümrük ve Tekel Bakanı

5. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Niyazi Ünsal'ın, Cumhuriyet Gazetesinin 12.7.1976 günlü okuyucu mektupları sütununda çıkan bir yazıya dair soru önergesi ve İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk'ün yazılı cevabı (7/590)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Aşağıdkai önergenin İçişleri Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına ön olmanızı dilerim.

Erzincan Senatörü
Niyazi Ünsal

Soru :

Cumhuriyet Gazetesi'nin 12.7.1976 günlü sayısının okuyucu mektupları sutununda Cafer Ateş imzasıyla çıkan bir yazıda, Erzincan Üzümlü bucağında görevli 4 imamın Alevi olduğu için, bir ölüyü yıkamadığı ve cenaze namazını kıldırmadığı, ayrıca cenaze merasimine katılanların taşlandığı yazılmaktadır.

Söz konusu haber doğru mudur? Doğru ise, görevli imamlar ve cenaze namazını taşlayan zorbalar hakkında başlamış bir işlem var mıdır? Yoksa, mahallî sorumluların böyle bir olay karşısındaki tutumunu nasıl izah edersiniz?

T. C.
İçişleri Bakanlığı 3 . 8 . 1976
Jandarma Genel Komutanlığı
Sayı : 7503-8-76/Em. ve
Asyş. Ş. 1 Ks.

Konu : Erzincan Senatörü Sayın Niyazi Ünsal'ın yazılı soru önergesi.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İlgi : Cumhuriyet Senatosu Başkanlığının 15 Temmuz 1976 gün ve 3982-9619-7/590 sayılı yazısı.

Erzincan Senatörü Sayın Niyazi Ünsal tarafından Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına sunulan ve Bakanlığımıza yöneltilen yazılı soru önergesinde ileri sürülen hususlar incelenmiş ve sonucu aşağıda belirtilmiştir.

Mahallinden alınan bilgilere göre :

1. Erzincan ili Üzümlü bucağında vefat eden İsmail Karakulaç isimli şahsın cenazesinin yıkanması için, yakınlarının mahalle imamı Ahmet Kalkan izinli bulunduğundan müezzin İhsan Cihan'a müracaat ettikleri.

Bir müddet beklenildikten sonra adı geçenin gecikmesi üzerine, müteveffanın yakınlarının civardaki bir köyden getirdikleri Hasan Akyıldız tarafından cenazesinin yıkanarak kaldırıldığı.

2. Üzümlü bucağında izinli olan imamdan başka 3 imam daha bulunduğu halde, cenaze sahiplerinin bunlardan hiç birine müracaat etmemiş oldukları.

3. Cenazenin yıkanışı sırasında, yakında bulunan İlkokulun öğrencileri arasında çıkan kavgada atılan taşlardan bir kaç tanesinin, cenazenin yanında bulunanlara isabet ettiği, olayda bir kasdın bulunmadığı.

4. İlgili makamlara bu konu hakkında herhangi bir şekilde bir müracaat ve şikâyetin de vaki olmadığı anlaşılmıştır.

Arz ederim.

Oğuzhan Asiltürk
İçişleri Bakanı

6. — Cumhuriyet Senatosu Burdur Üyesi Ekrem Kabay'ın, Burdur - Yeşilova ilçesinde çiftçi bir vatandaşın maruz kaldığı haksızlığa dair soru önergesi ve Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı Korkut Özal'ın yazılı cevabı. (7/592)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına aracılığınızı saygılarımla rica ederim.

Ekrem Kabay
C. Senatosu Burdur Üyesi

Burdur - Yeşilova İlçesinden Çiftçi Yahya Gıcır 26 . 6 . 1976 tarihinde Sayın Başbakana Tarım Bakanına - Ticaret Bakanına aynı kapsamlı bir dilekçe göndermiştir. Yurttaşın dilekçesinden bir kopyasını bu yazıma ekliyorum.

Sorular :

1. Yurttaşın dilekçesine cevap verilmiş midir? Verilmişse cevap hangi tarihte gönderilmiştir?

2. Yurttaşın 120 bin lirasını 2 yıla yaklaşan bir süredir kullanan ancak, Traktörünü teslim etmiyen ENRİKO ALİBERTİ Firması hakkında nasıl bir işlem yapılmıştır veya yapılması düşünülmektedir?

3. Yurttaşımız Yahya Gıcır hakkı olan Traktörünü, (yeniden istenen 30 bin lira zammı vermeden) 120 bine alabilecek midir?

4. Bu gibi insafsız firmalar hakkında ne gibi önlemler alınması düşünülmektedir?

Yeşilova
25 . 6 . 1976

Konu : Traktör satışlarındaki yolsuz hareketler hakkındadır.

Ben çiftçi olup aile efradımın geçimini çiftçilikle temin etmekteyim. Traktör satınalmak için almış olduğum traktör ihtiyaç vesikasını (Bu vesika 26 . 9 . 1974 tarih ve 225 sıra No.ludur.) 30 . 9 . 1974 tarihinde «İzmir Gazi Bulvarı No. 28'de ticarî faaliyetini sürdüren ENRİKO ALİBERTİ VE ŞŞI Firmasının Antalya havalisi distribütörü bulunan ve yetkili satıcısı olan Burdur Gülüçar Kollektif Şirketine verip 30 . 9 . 1974 tarih ve 26244 sayılı 165 tipindeki Massey - Ferguson Traktör sıra fişini aldım.

Bu fişe göre sıra numaram 102'dir. Bu fiş elimdedir.

Böylece sıraya girdikten sonra 1 . 4 . 1975 tarihinde İzmir Enriko Aliberti ve Ş. Ş. I. Firmasından bana mektup geldi bu mektup aynen şu mealdedir. «Müessesemizde (165) tipi traktör için Burdur acentamızda ve (433) sıra numarasında bulunuyorsunuz. İhtiyaç belgesini göndererek girmiş olduğunuz sıranızın kesinleşebilmesi için 15 . 4 . 1975 tarihine kadar (30 000,—) lira peşinatı müessesemize göndermeniz ve peşinatınızı çıkardıktan sonra havale tarih ve numarasını acentamıza bildirmeniz gerekmektedir. Peşinatınızı 15 . 4 . 1975 tarihine kadar yatırmadığınız takdirde sıranızın iptal edileceğini bilgi edinilmesi» denmiştir.

Bunun üzerine ben peşinat olan 30 000.— lirayı 10 . 4 . 1975 tarihinde 13457 No.lu makbuzla Enrika Aliberti ve ŞŞI Gazi Bulvarı 20028 ve 32090 telefon ihbarlı olarak Ziraat Bankası İzmir'deki Şube nezdindeki 2833 No.lu hesabına mal edinmek üzere gönderdim.

Bir sene geçtikten sonra Enriko Aliberti ve ŞŞI Firmasından ikinci bir mektup aldım. 3 . 2 . 1976 tarihli olan bu mektup aynı şu mealdedir.

Tipi : Mf - 165

Acentası : Burdur

Sıra No. : 433

Yazıldıktan sonra «Traktör fabrikası özel makine sanayii ile yaptığımız görüşme sonucunda yakında göndereceği traktörler arasında sizin de traktörünüzün olduğu anlaşılmıştır. Traktörü teslim alabilmeniz için borçlu bulunduğum meblâğ (İlkten ödediğim 30 000.— liradan gayri) 90 750.— lirayı ödemem söylendi.

İzmir'deki bankadaki hesaplarına yatırmam istendi. Ben istenen 90 750.— lirayı 10 . 2 . 1976 tarih ve 176505 No. lu makbuzla Yeşilova İzmir Şubesindeki 2833 No. lu hesabına yatırılmak üzere ödedim.

Böylece traktörümü almak için 30 . 4 . 1976 tarihinde sıraya girdiğim. 11 . 4 . 1975'te ilk peşinatı olan 30 bin lirayı yatırdığım bakiye kalan 90 750.— (Doksanbin yediyüz elli) bin lirayı 10 . 2 . 1976 tarihinde ödediğim halde aradan aylar ve yıllar geçtiği halde traktörüm bana teslim edilmemiştir. Böylece ceman 120 750.— lira senelerce firmada sermaye olarak kullanılmakta ve ben ise traktörü alamadığımdan tarlamı süremememekte sefil ve perişan bir halde bulunmaktayım.

Sabrım kalmadığından 1 . 6 . 1976 tarihinde cevaplı olarak Enriko Aliberti ve ŞŞI Firmasına telgraf çektim.

Bu hareketlerinin 15 Kasım 1975 tarihli Resmî Gazetede yayınlanan Ticaret Bakanlığının iç piyasalar 1975/5 sayılı İç Ticaret İşlerine dair Sirkülerin 3 ncü maddesindeki hükümlere aykırı olduğunu, traktörün derhal teslim edilmesini ve peşinatı aldığı halde sirkülerdeki müddet içinde traktörümü teslim etmediğinden geç teslim ettiği günlere ait faiz tutarını bana iade etmesini traktörü teslim etmesini talebettim. 1 . 6 . 1976 tarihinde telgrafıma verdiği cevabında : Sevkiyatlar geçen hafta başlamıştır. Geldiği zaman adınıza almak üzere acentamıza gönderilecektir. Cevabı verilmiştir.

Sayın büyüklerim :

Bu acenta iki sene evvel sıraya yazdığı ve sırayı yazdıktan itibaren en geç bir sene içinde teslim etmesi gerektiği, peşinatı alır almaz traktörü derhal teslim etmesi Ticaret Bakanlığının İç Piyasalar 1975/5 sayılı İç Ticaret işlerine ilişkin Sirküler hükümlerinden iken peşinatı aldığı ve aradan 5 aydan fazla bir zaman geçtiği halde teslim etmediği gibi Enriko Aliberti ŞŞI. telefonla gayri resmî olarak bana telefon ediyor. 30 000 lira zam gelecek bu otuz bin lira zammı ödersen gönderirim diyor.

Buradaki yolsuz hareketleri ve çiftçinin kanını emmenin formülünü sizlere bildirmek istiyorum.

Benim gibi binlerce, onbinlerce fakir çiftçinin çoluğunun çocuğunun nafakasından keserek ve kıymetli mallarını iki sene evvel ucuz fiyata satarak firmaya ödeyip. Firma böylece topladığı milyonlarca lira traktör bedellerini sermayesine milyonlar ekleyerek şahsî kazancını çiftçinin ve benim gibi çiftçilerin sefillik ve perişanlığından hiç müteessir olmuyor.

Siz sayın yüce makamlarınız bu durumu hoş görmeyeceğinize inanıyorum.

Traktörümün hemen teslim edilmesini haksız kazanç temin edenlere bir son verilmesini diliyorum.

Sirkülerin 6 ncı ve 10 ncu maddesinde sirküler hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında kanunî takibat yapılır, hükmü vardır. Memlekette kanun hâkimiyetinin olduğunu ispat etmek ve kanunların iyi tatbik edildiğini göstermek ve vatandaşı inandırmak için durumu arz ediyorum.

Gözyaşları arasında sizlere yalvarıyorum. Fakir ve masum çiftçinin yardımcısı olun, elinden tutun.

Yüce makamlarınızın yediğiniz lokmanın bir zerresinin benim istihsal ettiğim mahsulden olduğu muhakkaktır. Bu lokmanın hatırını saymanızı istirham ediyorum. Yoksa hakkımı helâl etmem.

Gereğini yüce emirlerinizi saygı ile arz ederim.

26 . 6 . 1976

Dilekçi : Yahya Kıcır

Adres :
Yahya Kıcır
Merkez Mahallesinden Çiftçi
Yeşilova - Burdur
Not :

Bu mektubumu yazarken firmadan 25 . 6 . 1976 tarihinde keşide edilmiş telgraf aldım. 23 770.— lira daha fiyat farkı istiyor. Borçlar Kanununun 209 ncu maddesinde «Alıcı katî sipariş yapmış, fakat semeni tayin etmemiş ise satım siparişinin yapıldığı gün ve mahalde cari fiyat üzerinden aktedilmiş sayılır.» hükmü vardır. Firmanın haksızlığını kanunsuzluğunu böylece ifade etmiş olduğumu arz ederim.

Yahya Kıcır

T. C.
Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
Özel Kalem Müd.
Sayı : 1090

13 . 8 . 1976

Konu : Sayın Ekrem Kabay'ın yazılı soru önergesi hk.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İlgi : 21 . 7 . 1976 gün Kanunlar Müdürlüğü 7/592-9655/3992 sayılı yazı.

Cumhuriyet Senatosu Burdur Üyesi Sayın Ekrem Kabay tarafından; Burdur - Yeşilova ilçesinden çiftçi Yahya Gıcır'la ilişkin olarak; Bakanlığımıza yöneltilen yazılı soru önergesi cevabının üç nüsha olarak eklice sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Korkut Özal
Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı

Cumhuriyet Senatosu Burdur Üyesi Sayın Ekrem Kabay'ın Burdur - Yeşilova ilçesinden çiftçi bir vatandaşın maruz kaldığı muameleye ilişkin; yazılı soru önergesi cevabı.

1. — Bakanlığımıza müracaat eden Yeşilova ilçesinden çiftçi Yahya Gıcır'ın dilekçesi ilgisi cihetiyle 14 . 7 . 1976 gün ve 3999 sayılı yazımızla Ticaret Bakanlığına intikal ettirilmiş ve durum aynı tarih ve sayı ile ilgiliye bildirilmiştir.

2. — Traktör dağıtımı ve peşinat alınması hakkında Ticaret Bakanlığı tarafından 15 Kasım 1975 tarihli Resmî Gazetede 1975/5 sayılı bir tebliğ yayınlanmış ve bu tebliğe uymayanlar hakkında Bakanlıkları tarafından bazı müeyyideler uygulanacağı belirtilmişti.

3. — Genel ticarî usullere göre traktör satışlarında uygulanan fiyat, traktörün teslim tarihindeki resmî fiyat olmaktadır.

4. — İkinci maddede belirtilen ve Ticaret Bakanlığı tarafından yayınlanan tebliğe göre, firmalar nezdinde alınacak tedbirler tamamen Ticaret Bakanlığına aittir.

Ancak, Bakanlığımız tarafından hazırlanarak Başbakanlığa sunulan traktör tedarik ve dağıtımı ile ilgili Kararname teklifinde mümkün olduğu kadar bu gibi şikâyetleri asgariye indirecek hususlar yer almaktadır.

7. — Cumhuriyet Senatosu Balıkesir Üyesi Nejat Sarlıcalı'nın, Tariş ile Güneydoğu T. S. Kooperatiflerinin teslim aldıkları zeytinyağı miktarına dair soru önergesi ve Ticaret Bakanı Halil Başol'un yazılı cevabı. (7/593)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

13 . 6 . 1976

Aşağıdaki sorularımın Sayın Ticaret Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına aracı olmanızı saygılarımla rica ederim.

Nejat Sarlıcalı
C. Senatosu Balıkesir Üyesi

1. — 1975 Ağustos ayı başından Haziran 1976 ayı sonuna kadar Tariş ile Güneydoğu Zeytin ve Mamulleri T. S. Kooperatiflerinin ortak içi ve ortak dışı teslim aldıkları zeytinyağı miktarı ve bunlara ödedikleri para ne kadardır? (Ayrı ayrı) bugün stok durumu nedir?

2. — Ağustos 1975 ayı başından itibaren sanayicilere ithal hakkı tanınan ayçiçeği, soya ve diğer nebatî yağlardan 1976 Haziran ayı sonuna kadar ne kadarı lisansa bağlanmıştır. Bu süre içinde ne kadar fiilen ithal olunmuştur. Bunların ortalama fiyatı ile ödenen Türk lirası ve döviz miktarı ne kadardır? (Ayrı ayrı)

3. — Ağustos 1975 ayı başından Haziran 1976 ayı sonuna kadar ithal olunan donyağı ve sabun hammad-

desi olarak diğer yağların miktarı ne kadardır? Bunlara ne kadar döviz tahsis edilmiştir. Bunların ortalama ithal fiyatları nedir? (Ayrı ayrı)

4. — 1974 - 1975 ile 1975 - 1976 kampanyalarında kooperatiflerin ortak içi ve ortak dışı olarak mübayaa ettikleri küflü pamuk miktarı ile bunlara ödenen para ne kadardır? (Ayrı ayrı)

5. — 1974 - 1975 mahsulünden 1975 Mart ayı sonuna kadar kaç lira tutarında kaç ton pamuk ihraç olunmuş ve ne kadar döviz sağlanmıştır?

6. — Nisan 1975 ayı başından Haziran 1976 ayı sonuna kadar kaç ton pamuk, pamuk ipliği ihraç olunmuş ve karşılığında ne kadar döviz sağlanmıştır? (Ayrı ayrı)

T. C.
Ticaret Bakanlığı
Teşkilâtlandırma Genel Md.
Dosya No. : 15-12-8 - 14031
Ticaret Bakanlığı 10 . 8 . 1976

Konu : Balıkesir Üyesi Nejat Sarlıcalı»nın önergesi Hk.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İlgi : 21 . 7 . 1976 tarihli, 9654 - 3991 - 7/593 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızla cevapandırılması talep olunan Balıkesir Üyesi Nejat Sarlıcalı'nın, zeytinyağı, ayçiçeği ve diğer nebati yağlar ile pamuk ve pamuk ipliği konuları ile ilgili önergesi tetkik edilmiştir.

Buna göre:

(1. a) (Tariş) İzmir Zeytinyağı Tarım Satış Kooperatifleri Birliğinin Ağustos 1975'ten Haziran 1976 ayı sonuna kadar yapmış olduğu zeytinyağı mübayaası aşağıda sunulmuştur.

	Alım miktarı (Kg.)	Alım tutarı (TL.)
Ortak içi alım	5 734 607	100 355 622
Ortak dışı alım	11 245 210	196 791 175
Birlik mübayaası	3 910 975	66 321 505
Alımlar toplamı	20 890 792	363 468 302

Tariş'in şu andaki zeytinyağı stokları ise 16 451 473 Kg. dır.

1. b) (Güneydoğu Zeytin ve Mamulleri Tariş Satış Kooperatifleri Birliğinin 1975 Ağustos ayından, Haziran 1976 ayı sonuna kadar yapmış olduğu zeytinyağı mübayaası ise şu şekildedir.

	Alım Miktarı (Kg.)	Alım tutarı (TL.)
Ortak içi alım	1 852 505	20 827 481
Ortak dışı alım	270 329	4 655 424
Alımlar toplamı	2 122 834	25 482 905

Bu Birliğin şu andaki stokları ise 485 077 Kg. naturel olarak ve 967 757 Kg. da rafine edilmek üzere fabrikalarda bulunmaktadır.

2. Ağustos 1975 ayından, Mayıs 1976 ayı sonuna kadar tahsisleri ithal müsaadesine bağlanan hamyağların durumu ise aşağıda belirtilmiştir. (Haziran ayı rakamları Bakanlığımıza henüz intikal etmediğinden Mayıs 1976 sonu itibarıyle düzenlenmiştir.)

Soya yağı	77 916 ton bedeli	48 930 685 $
Palm yağı	29 357 ton bedeli	13 680 641 $
Koko yağı	31 743 ton bedeli	14 348 050 $
Ayçiçek yağı	48 148 ton bedeli	37 074 600 $

Aynı dönem içerisinde yapılan fiilî ithalât, ödenen döviz miktarları ve ortalama ithal fiyatları ise aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yağın cinsi	Miktarı Ton	Tutarı	Ortalama fiyatı Ton
Soya yağı	71 026	44 632 236 $	648 $
Palm yağı	15 889	7 405 489 $	648 $
Koko yağı	17 207	7 783 082 $	452 $
Ayçiçek yağı	32 684	25 186 929 $	770 $

3. Ağustos 1975 ayı başından Mayıs 1976 ayı sonuna kadar ithal olunan donyağı ve sabun hammaddesi diğer yağların rakamları ise aşağıya çıkarılmıştır.

Cinsi	Miktarı	Ödenen döviz	Ortalama fiyat
Donyağı	18 817	8 278 460 $	455 $/Ton
Koko yağı	500	355 000 $	710 $/Ton

4. 1974/1975 ve 1975/1976 kampanya dönemlerinde Tarım Satış Kooperatifleri Birliklerinin mübayaa ettikleri kütlü pamuk miktarı ile ödenen meblâğlar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

	Alım miktarları (Ton)		Ödenen miktarlar (TL.)	
	Ortak içi	Ortak dışı	Ortak içi	Ortak dışı
İzmir Pamuk Tarım S. K. Birl.				
1974/1975 dönemi	226 125	211 433	1 722 694 721	1 537 876 891
1975/1976 dönemi	240 429	32 306	1 919 444 000	253 293 000
Antbirlik				
1974/1975 dönemi	114 873	9 387	900 977 465	73 376 111
1975/1976 dönemi	76 135	1 216	601 425 603	9 500 971
Çukobirlik				
1974/1975 dönemi	288 529	282 857	2 125 537 648	2 085 534 287
1975/1976 dönemi	126 119	28 858	952 444 947	217 897 193

5. — 1974/1975 kampanya döneminden Mart 1975 ayı sonuna kadar fiilen 53 883 ton pamuk ihraç edilmiş olup, 53 907 000 $ döviz elde edilmiştir.

6. — Nisan 1975 ayından Haziran 1976 ayı sonuna kadar fiilen ihraç edilen pamuk ve pamuk ipliği miktarları ile tutarları aşağıda sunulmuştur.

İhraç edilen madde	Miktar (Ton)	Değeri ($)
Pamuk	512 337	518 030 000
Pamuk ipliği	68 726	119 049 000

Bilgilerinize arz ederim.

Halil Başol
Ticaret Bakanı

8. — Cumhuriyet Senatosu Siirt Üyesi Süreyya Öner'in, Siirt - Pervari ilçesi Beğendik Köyünün yol durumuna dair soru önergesi ve Köy İşleri Bakanı Vefa Poyraz'ın yazılı cevabı. (7/594)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun yazılı olarak Köy İşleri Bakanı tarafından cevaplandırılmasını arz ederim.

Siirt Senatörü
Süreyya Öner

Soru :

Siirt - Pervari İlçesi Beğendik köyü bağlı bulunduğu ilçeden daha büyük nüfus kesafetine sahip 3 bin nüfuslu olmasına rağmen, basit bir stablize yoldan dahi mahrum bulunmaktadır.

Yolsuzluk nedeniyle katır sırtında taşınan hastaların çoğu doktora kavuşmadan yolda ölmektedirler. Her türlü olanaktan mahrum bu köyümüzün çok haklı olan yol sorunu için, ne düşünülmektedir?

T. C.
Köy İşleri Bakanlığı
Tetkik - Planlama ve
Koordinasyon Kurulu
Başkanlığı
Sayı : 06-04/981 008315

9 . 8 . 1976

Konu : Yazılı soru önergesi.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İlgi : Gen. Sek. Kan. Müdürlüğü 23 . 7 . 1976 tarih ve 9691-4002-7/594 sayılı yazınız.

Cumhuriyet Senatosu Siirt Üyesi Sayın Süreyya Öner tarafından yöneltilen ve ilgide kayıtlı yazınız ekinde Bakanlığımıza intikal ettirilmiş bulunan yazılı soru önergesi incelenmiş olup, istenilen bilgiler ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Vefa Poyraz
Köy İşleri Bakanı

Cumhuriyet Senatosu Siirt Üyesi Sayın Süreyya Öner'in yazılı soru önergesi cevabıdır.

1. Siirt ili Pervari ilçesine bağlı Beğendik Köyünün yolu bulunmadığı, etüdünün 1975 yılında Beğendik Grup köy yolu (0-56 000 Km.) olarak ikmal edildiği anlaşılmıştır.

2. Mezkür köy yolunun projesinin öncelikle yaptırılarak Merkeze gönderilmesi ve 1977 yılı program teklifleri hazırlanırken söz konusu köyün öncelikle dikkate alınması hususunda Diyarbakır YSE XII. Bölge Müdürlüğüne gerekli talimat verilmiştir.

9. — Cumhuriyet Senatosu Siirt Üyesi Süreyya Öner'in, Dicle suyu üzerine bir geçit yapılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair soru önergesi ve Köy İşleri Bakanı Vefa Poyraz'ın yazılı cevabı. (7/595)

21 . 7 . 1976

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Köy İşleri Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına aracılığınızı rica ederim.

Siirt Senatörü
Süreyya Öner

Soru :

Siirt merkez ilçesine yakınlığı nedeniyle, Mardin ilinden Siirt merkez ilçesine bağlanmış olan Kelekçi, Kayıklı, Güneşli ve Gaziler köyleri Siirt il merkezine 1 saat mesafede bulunmalarına rağmen, aradan geçen Dicle suyu nedeniyle bağlanmış bulundukları ile, en küçük bir ihtiyaçları için sallarla geçmek suretiyle büyük zorluklara ve çok kere can kaybına maruz bulunmaktadırlar. Şimdiye kadar Bakanlığınız nezdinde yaptığım müteaddit temaslar maalesef neticesiz kalmaktadır.

Büyük nüfus kesafeti olan bu 4 köyümüzün 1 saat uzaklıktaki kendi illerine bağlanması, için, bir geçit yapılması düşünülmekte midir? düşünülmekte ise, çalışmaların hangi safhada bulunduğunun tarafıma bildirilmesini rica ederim.

T. C.
Köy İşleri Bakanlığı 9 . 8 . 1976
Tetkik - Planlama ve
Koordinasyon Kurulu
Başkanlığı
Sayı : 06 - 04/980 - 008314

Konu : Yazılı soru önergesi.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İlgi : Gen. Sek. Kan. Müdürlüğü 23 . 7 . 1976 tarih ve 9692 - 4003 - 7/595 sayılı yazınız.

Cumhuriyet Senatosu Siirt Üyesi Sayın Süreyya Öner tarafından yöneltilen ve ilgide kayıtlı yazınız ekinde Bakanlığımıza intikal ettirilmiş bulunan yazılı soru önergesi incelenmiş olup, istenilen bilgiler ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Vefa Poyraz
Köy İşleri Bakanı

Cumhuriyet Senatosu Siirt Üyesi Sayın Süreyya Öner'in yazılı soru önergesi cevabıdır.

Siirt ili merkez ilçesine bağlı Kelekçi, Güneşli - Kayıklı ve Gaziler köy yolu ve köprü işlerinin mahallinde tetkiki ile etüt ve projelerinin yaptırılarak merkeze gönderilmesi ve 1977 bütçe yılı programları düzenlenmesi sırasında, nazarı dikkate alınması hususunda Diyarbakır YSE XII nci Bölge Müdürlüğüne gerekli talimat verilmiştir.

10 — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Kemâl Sarıibrahiboğlu'nun, Karsantı «Karaisalı» Belediyesine verilmesi gereken kuyuya dair soru önergesi ve İmar ve İskân Bakanı Nurettin Ok'un yazılı cevabı. (7/600)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun İmar ve İskân Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımı arz ederim. 28 . 7 . 1976

Kemâl Sarıibrahimoğlu
Adana Senatörü

1974 yılında İller Bankası Genel Müdürlüğü tarafından 7 nci Bölge Müdürlüğü eliyle etüdü yaptırılmış olan ve 1975 yılında kuyusu açılmak üzere 150 bin lira tahsisat ayrılıp 1976 yılının 11 nci ayında kuyu açım işi bitirilerek yeterince su bulunduğu ve karsantı (Karaisalı) Belediyesine verilmesi lüzumu kabul edilmiş iken bugüne kadar her hangi bir çalışma yapıldığına şahit olunmamıştır. Sebebi nedir?

T. C.
İmar ve İskan Bakanlığı 26 . 8 . 1976
Bakanlık Baş Müşavirliği
Dosya : 54
Sayı : C/3-54/3084

Konu : Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Kemâl Sarıibrahimoğlu'nun yazılı soru önergesi.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İlgi : 30 . 7 . 1976 gün ve Kanunlar Müdürlüğü 4020-9761, 7/600 sayılı yazı.

Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Kemal Sarıibrahimoğlu'nun İller Bankasınca açılan kuyudan Karaisalı Belediyesine su verilmemesine dair yazılı sorusuna karşılık olarak hazırlanan cevaptan 3 nüsha ilişikte sunulmuştur.

Gereğini müsaadelerinize arz ederim.

Nurettin Ok
İmar ve İskân Bakanı

Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Kemâl Sarıibrahimoğlu'nun yazılı soru önergesine cevaptır.

Önergede de ifade edilmiş olduğu üzere Adana ili Karaisalı (Karsantı) kasabası, su ihtiyacının 1975 Kasım ayında İller Bankasınca açtırılmış olan keson kuyudan karşılanabileceği tespit edilmiştir.

Su şebekesi projelerinin kasaba imar planına uygun olarak yaptırılması zorunlu olduğundan İller Bankasınca Karaisalı kasabası içme suyu projelerinin yapılmakta olan kasaba imar planının ikmalinden sonra ihaleye çıkarılması kararlaştırılmış iken bilâhara kasaba imar planı yapım işinin gecikeceğinin anlaşılması üzerine içme suyu projelerinin 1975 yılı sonunda ikmal edilmiş olan haritaya göre yaptırılması uygun görülmüş ve projeler ihaleye çıkarılarak 5 . 8 . 1976 tarihinde müteahhidine ihale edilmiştir.

Projelerin yapılması için, 1977 yılında ikmal edilecek ve içme suyu inşaatı, Bankanın 1975 yılı önprogramı ile teklif edilecektir.

Saygılarımla arz ederim.

Nurettin Ok
İmar ve İskân Bakanı

Cumhuriyet Senatosu

GÜNDEMİ

92 NCİ BİRLEŞİM

14 . 9 . 1976 Salı

Saat : 15.00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Anayasanın 83 ncü maddesi gereğince Millet Meclisinin toplantıya çağrıldığına dair Millet Meclisi Başkanlığının 3 . 9 . 1976 tarih ve 4732 sayılı tezkeresi. (3/855)

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

II

SORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER